
3 1761 06895966 7

Forsvarssagen og Ministeriet

af

en Forsvarsven.

Trykt som Manuscript.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultz.

1882.

Dette lille Skrift trykkes i Manuscript i nogle ganske faa Exemplarer, deels fordi Forf. frygter, at dets Offentliggjørelse skulde skade netop den Sag, han gjerne vilde fremme, og deels fordi han mener, at dette Hensyn skyldes Hans Majestæt Kongens nuværende Regjering.

Forsvarssagen og Ministeriet.

Endelig, efter mange Aars Forsømmelse og Tilsidesættelse, synes Forsvarssagen nu virkelig for Alvor at være kommen paa Dagsordenen. Da denne Sag i eminent Betydning er en fælles Folkesag, hvis intensive Kraft afhænger af den Aandsmagt, hvormed den føres frem, og den Kjærlighed, hvormed den fra Folkets Side omfattes, er det naturligt nok og i og for sig borgende for dens lykkelige Gjennemførelse, at Initiativet til den har havt sit Udspring fra en vakt Bevægelse i Befolkningen. Lad være, at det for Tiden kun er et Mindretal, som er med i denne Bevægelse; dette er i stadig Væxt, og utvivlsomt vilde det hurtigt kunne blive et Fleertal, hvis de politiske Forhindringer kunde blive ryddede af Veien. Thi at Mange af den nuværende Opposition i Hjærtet føle for Sagen og virkelig ville have Noget gjort, tør man sikkert antage, ellers vilde jo ogsaa den hele Kamp være fuldstændig haabløs. Den politiske Partidisciplin hindrer kun Mange i aabent at stille sig mellem Sagens erklærede Venner. Disse have med Rette atter og atter betegnet Sagen som en Livssag, der som saadan burde gaae forud for alle andre Sager, hvor vigtige disse end i og for sig kunne være; thi den betinger aabenbart, at det danske Folk kan vedblive at leve og fortsætte sin tusindaarige Historie. Og Sagens Ordførere have med

Tilbageblik paa den lange Forsømmelse og med Henblik til de i høi Grad truende Forhold i Europa ligeledes med fuld Føie udraabt: det haster! Skynde vi os ikke, bliver det for silde; og Følgerne heraf kunne blive i høieste Grad skæbnesvangre, vor Tilværelse som Folk kan sættes paa Spil.

At Forsvarssagens Gjennemførelse kræver en stor Kraftanstrængelse, at den behøver Personligheder, som med Blikket skarpt fæstet paa dens absolute Nødvendighed kunne og ville arbeide for den i Tro og Haab, med urokkelig Energi og med Tilsidesættelse af alle andre Hensyn, er aabenbart. Thi der er mange og store Forhindringer at overvinde; der skal bødes paa mange Aars Synder overfor denne Sag. Længe er den hidtil skudt til Side for underordnede politiske Øiemed, saavel af Høire som af Venstre; nu skal den bringes frem i første Linie. Sagen møder som Forhindring en vidt forgrenet og dybt rodfæstet Materialisme, Mangel paa Tro paa, at det kan nytte noget, at vi som et lille Folk kunne forsvare os; den møder en Mængde Fordomme, som stamme deels fra Uvidenhed, deels fra Mangel paa Følelse for det Fælles. Og den allerstørste Forhindring, naar Talen er om, hvad der skal gjøres, er den fra Rigsdagen vidt udbredte falske Forestilling, at Friheden giver baade i og udenfor Rigsdagen Berettigelse til at tale med om alt Muligt, ofte trods fuldstændig Mangel paa Sagkundskab. Paa intet Omraade træder denne sørgelige Misforstaaelse saa grelt frem som netop paa Forsvarssagens. Den danske Rigsdag, baade dens Høire og Venstre, er vistnok i saa Henseende enestaaende i Europa. Sagkundskaben er selvfølgelig ikke ufeilbar, saa lidt som noget andet Menneskeligt; men den alene bør her have det afgjørende Ord med Hensyn til, hvad der skal gjøres. Men at faae Sagkundskaben stillet paa denne Plads, som den nødvendigviis maa indtage, i den almindelige Bevidsthed, i Rigsdagen og ude i Folket, kræver et stort Arbeide. — Den vaagnede Sands for Sagen, Følelsen af An-

svaret for Forsømmelsen og Frygten for Følgerne heraf, hos en Deel af Folket, er dog et betydeligt Fremskridt. Begyndelsen er hermed skeet til at samle den aandelige Kraft, som det først og fremmest kommer an paa. Og med Hensyn til Sagens Gjennemførelse, den politiske Proces, er det ogsaa et betydeligt Fremskridt, at Regjeringen har forelagt en Befæstningslov. Nu ligger det klart for, hvad Sagkundskaben tilraader at gjøre. Man kan, om man har Hjærte dertil, forhindre, at dette bliver gjort, hvad der er det Samme som, at der overhovedet bliver gjort Noget. Der kan skee Forandringer i underordnede Enkeltheder, men Hovedpunctet eller Hovedgrundlaget kan man selvfølgeligt ikke gaae uden om. En Regjering af fornuftige, samvittighedsfulde Mænd kan ikke undlade at følge Sagkundskaben, end ikke reent formelt vilde dette være den muligt. Hidtil have Modstanderne ikke havt Sagkyndige at støtte sig til. Men selv om en eller anden Stemme, som med større eller mindre Ret kan kaldes sagkyndig, skulde løfte sig mod den fremlagte Befæstningslov, kan dette ikke faae nogen Betydning overfor det overveiende Fleertal af Sagkyndige, som have udtalt sig for den.

Sagen er nu altsaa indanket for Rigsdagen og lagt i dennes Haand. Af Forhandlingerne i Landsthinget kan man sikkert drage den Slutning, at der herfra vil fremkomme en Udvalgsbetænkning, som i Hovedsagen accepterer Regjeringsforslaget. At Lovens Skæbne derimod vil blive en anden i Folkethinget, er desværre let at forudsee. Selv om man ikke tør sige, at Fleertallet her Intet vil have gjort, kan man med fuld Føie sige, at dette ikke opfatter Sagen som en Livssag, med hvilken det haster; her har det Partipolitiske for Øieblikket fuldstændig Overtaget.

At Regjeringen omfatter Sagen med Alvor, og at den vil gjøre alt Muligt for at føre Loven igjennem, har man aldeles ingen Ret til at tvivle om; at gjøre dette, vilde være at tvivle om disse Mænds Fædrelandskjærlighed. Men

er der nogen Mulighed for, at Regjeringen kan føre Loven igjennem? Paa Forhaand er Regjeringens Kraft overfor denne Sag svækket en Deel, deels derved, at den i 1876 lod Sagen falde eller udsatte den, deels derved, at den forrige Aar, da Forsvarssagen dog atter var kommen paa Dagsordenen, ikke skød denne Sag frem i første Linie, saa at de foretagne Opløsninger, om det havde viist sig at være fornødent, kunde være komne til at gjælde denne Sag. Vel kan der svares, at Folkets Fleertal gjennem Valgene i 1876 hindrede Sagens Fremme, og at dette derfor først og fremmest bærer Ansvaret for, at Sagen faldt eller blev udsat; og vel havde Regjeringen ikke den Gang, som nu, en Bevægelse ude i Folket at støtte sig til. Forsvarssagens Venner ude i Folket have dog ikke uden en vis Grund beklaget, at Regjeringen ikke viste samme Energi og Kraft overfor denne Sag, som den har lagt for Dagen paa andre Omraader. Og den Omstændighed, at Regjeringen ikke gjemte Opløsnings-Midlet til Hjælp for Forsvarssagen, taler ogsaa imod, at den paa det daværende Tidspunct opfattede Sagen som en Livssag. Allersenest har Regjeringen ved Forbudet mod Officerernes Foredrag i høi Grad svækket Forsvarsforeningernes Virksomhed, og derved indirecte svækket sig selv. Men selv om man antager, at Regjeringen nu stiller Forsvarssagen i første Linie, er det da overhovedet muligt for Regjeringen under de nuværende Forhold at fastholde og gjennemføre denne Sag som en Livssag, for hvilken alle andre Sager maae vige? Ved Besvarelsen af dette Spørgsmaal maa man erindre, at Regjeringen fører en dobbelt Kamp, den ene af gammel Dato mod Folkethingsparlamentarismen, den anden for Forsvarssagen. Og dette er netop Ulykken, at disse to Sager i den nuværende Regjerings Haand paa Grund af den hele politiske Udvikling eller rettere Forvikling ere saaledes knyttede sammen, at Forsvarssagen ikke kan føres til Seir ad ordinair Vei, medmindre Kampen mod Folkethingsparlamentarismen ogsaa er

fort til Ende. Hvor længe denne sidste Kamp vil vare, er det ikke muligt at sige; men at den vil blive langvarig, er høist rimeligt. Hermed er da Forsvarssagen skudt ud i en uvis, lang Fremtid, og en lang Udsættelse af denne Sag medfører den største Fare for Fædrelandet. Spørger man dernæst, ved hvilke Midler Regjeringen vil fortsætte Kampen mod Folkethingsparlamentarismen, da øiner man intet andet Middel end nye provisoriske Love. Men saadanne ville lægge større og større Hindringer i Veien for Forsvarssagen, hvad den provisoriske Lov, vi have havt, med dens Virkninger ude i Folket, noksom viser. Naar Forfatningen skulde opretholdes, naar Kongen og Landsthinget for Landets Skyld ikke kunde opgive deres grundlovmæssige Ret, og naar Folkethinget ikke vilde vise nogen Imødekommenhed, saa at en Finantslov kunde blive vedtagen, var Regjeringen nødsaget til at udstede en provisorisk Lov for at muliggjøre Landets Styrelse. Men at ikke Regjeringen, men Folkethinget bærer Skylden for, at en provisorisk Lov blev nødvendig, det indseer det store Fleertal i Folket ikke, fordi Sagen er bleven det vrangt fremstillet. At nævnte Lov var en sørgelig Nødvendighed, det er imidlertid ganske vist. Støttet til en falsk Fremstilling af Forholdene, der fremnødte Loven, har man benyttet den til at nedbryde den i det danske Folk gjennem et Aartusinde nedarvede Kjærlighed til Kongen for at bane Vei for republicanske Ideer og undergrave Kongemagten. Ved Hjælp af denne Lov har man udsaaet Løgn, Had og Bitterhed i Folket og derved svækket dets aandelige Kraft. Med alt dette for Øie kan man for Kongemagtens, Fædrelandets og dets Forsvars Skyld ikke andet end dybt beklage, om det skulde blive nødvendigt paany at udstede provisoriske Love; thi de ville svække Kongemagten, sætte endnu mere ondt Blod i Befolkningen og lægge flere og flere Forhindringer i Veien for Forsvarssagens Gjennemførelse.

Men er det muligt at undgaae denne sørgelige Nødvendighed? Næppe under den nuværende Regjering, om end denne, derom ere vi overbeviste, har den bedste Villie hertil. Den kan ikke løsrive Forsvarssagen som Livssag fra alt det Andet og faae denne gjennemført for sig, og, staaende med det nuværende Folkethings afgjorte Uvillie imod sig, kan den ikke fortsætte Kampen uden ved Hjælp af provisoriske Love. Regjeringen kan imidlertid heller næppe selv tage Initiativet til at hidføre en Forandring, der kunde forebygge nye og større Forviklinger. Det er naturligt, at Mænd, som i lange, tunge Aar have staaet ved Roret, utvivlsomt ikke af Lyst til Magten, som man idelig har beskyldt dem for, — deres Stilling har dog visselig ikke været misundelsesværdig, — men fordi de meente at skylde deres Fædreland dette, føle det som en Æressag at holde ud paa deres Plads. Vi ere dog overbeviste om, at de med Glæde vilde vige denne, hvis der var nogen Udsigt til, at der kunde dannes et nyt Ministerium, som muliggjorde først og fremmest Forsvarssagens Gjennemførelse, men dernæst ogsaa en Samvirken mellem de forskjellige Statsmagts-Factorer, saa at normale Tilstande igjen kunde indtræde.

Kun Hans Majestæt Kongen kan tage Initiativet eller gjøre Forsøg paa at føre os ud af den nuværende sørgelige Tilstand. Til Kongen maae navnlig vi, for hvem Forsvarssagen er en Livssag, og som ere trykkede og knugede paa Grund af de mørke Udsigter for dens Gjennemførelse, vende os med Bøn og Haab om, at han i dette Øieblik vil og kan gribe ind. Dette Haab om, at det er fra Hans Majestæt Kongen, at Løsningen, Redningen, skal komme, er efterhaanden voxet op hos Flere og Flere i Folket. At Danmarks Konge og øverste Krigsherre føler varmt for Forsvarssagen, af hvilken Fædrelandets Bevarelse afhænger, maatte man selvfølgeligt paa Forhaand antage. Men at det virkelig forholder sig saaledes, derom har man

mange Vidnesbyrd. Ved flere Leiligheder har Kongen varmt og indtrængende udtalt Ønsket og Forventningen om, at Folkerepræsentanterne snarest muligt vilde fremme denne Sag. Der er ingen Tvivl om, at Hans Majestæt Kongen saa dybt som Nogen føler Smerte over, at Landet ligger forsvarsløst, og at Kongen derfor vil gjøre alt Muligt for at fremme Forsvarssagen.

Derom synes det nu absolut at gjælde: at faae Befæstningsloven gjennemført, hvorledes det end gaaer med alt det Andet; Lovens uhyre store Vigtighed kræver dette. Forsvarssagen maa fra Oven af i fuldt Alvor gjøres til en Livssag, stilles i første Linie, blive det Bestemmende og Afgjørende. Kun Kongen kan stille den paa denne Plads. Kan dette skee, kan der ogsaa være Haab om, at denne Sag kan blive en Løftestang, ved Hjælp af hvilken den hele forviklede og fortvivlede politiske Stilling igjen kan bringes i Lave. Og kunde det lykkes at faae denne Sag gjennemført, vilde dette utvivlsomt mægtigt bidrage til igjen at hidføre større Enighed og Sammenhold ude i Folket; thi netop fordi Sagen er en fælles Folkesag, er det at haabe, at Fællesaanden gjennem og ved denne Sag skal kunne igjen faae Raaderum og Magt i Folket.

Atter og atter, naar Forsvarssagen er bleven forhandlet med dens Modstandere, sige disse: ikke under dette Ministerium. At denne Udtalelse vidner om, at Partipolitiken hos disse har Overhaand over Fædrelandskjærligheden, og at der kan være Tvivl om, at de, som tale saaledes, for Alvor ville være med at føre Sagen igjennem selv under et andet Ministerium, er ganske vist. Men naar man ikke øiner nogen Udsigt til, at Sagen kan blive ført igjennem under det nuværende Ministerium, synes det at ligge nær at gjøre Forsøget med et andet Ministerium. Dette Forsøg kan jo kun Hans Majestæt Kongen gjøre. For Forsvarssagens Skyld ønske dens Venner baade i Høire

og Venstre inderligt, at dette Forsøg maatte blive gjort, og dette Ønske er ofte kommet til Orde i den senere Tid*).

Men, siger man, Kampen mod Folkethingsparlamentarismen kan ikke opgives; det er ikke muligt, om man aldrig saa gjerne vil have Forsvarssagen fremmet. Kongen kan ikke opgive den og slippe det Ministerium, som har ført denne Kamp med stor Opoffrelse og Udholdenhed i mange Aar; Landsthinget vil eiheller opgive den, men vedbliver at støtte det nuværende Ministerium. Men er det da en uundgaaelig Følge, at denne Kamp skal opgives, fordi der gjordes Forsøg paa at danne et nyt Ministerium væsentligt paa Programmet: Befæstningslovens Gjennemførelse? Vi kunne ikke indsee dette. Tvertimod synes det os, at Dannelsen af et nyt Ministerium, det være sig et Coalitions- eller et reent Venstre-Ministerium, vilde kunne hjælpe til at vise, at Kravet om Folkethingsparlamentarisme ikke lader sig fyldestgjøre efter vor Forfatning, ligesaa lidt under et Venstre- som under et Høire-Ministerium. Landsthinget vilde som hidtil være Bolværket herimod. Var det nu fra Grunden af ærligt meent, at man virkelig kjæmpede for Principet: Folkethingsparlamentarismen og de deraf følgende Conseqventser, da vilde det, naar Kampen ikke skulde opgives, være umuligt at danne et nyt Ministerium; da maatte det nuværende nødvendigviis blive og føre Kampen til Ende. Men saaledes forholder det sig i Virkeligheden ikke. Det er ofte med Sandhed fremhævet, at Kampen ikke dreier sig om Principer, men om Personligheder, som ville frem, og som Andre

*) I Forbigaaende skulle vi her bemærke, at det dog forekommer os i høieste Grad ønskeligt, ja egentlig ganske nødvendigt, at de to Forsvarsministerier bleve holdte udenfor de politiske Omvexlinger ved Ministerskifter; først derved vilde man paa disse Omraader naae den Stabilitet og den Continuitet i Styrelsen, som netop her er af saa stor Vigtighed, og som man hidtil har maattet savne her mere end i noget andet Ministerium.

ville have frem. Den store Deel af Befolkningen er misfornoiet med, at saa godt som Ingen af de Personligheder, som nærmest repræsentere Bondestanden, og til hvilke denne seer hen med blind Tillid uden i Virkeligheden at kunne vurdere dem og det, hvorfor de efter deres eget Sigende kjæmpe, under de forskjellige Ministerskifter i Aarenes Løb, have faaet Adgang til Kongens Raad. Dette betragter man som en Tilsidesættelse eller Mangel paa Tillid. I sin dybeste Grund kommer den nuværende Opposition deels fra personlig Ærgjærrighed deels fra en dybt rodfæstet Mistanke og Uvillie nærmest fra Bondestandens Side mod de andre Classer i Befolkningen. Denne have de politiske Førere vidst at gjore god Brug af for at komme frem. Derfor ere vi overbeviste om, at Dannelsen af et nyt Ministerium, der heelt eller deelvis bestod af disse Personligheder, vilde tage Braadden, ja Kraften, fra den nuværende Opposition, idet Følgen heraf rimeligviis vilde blive nye Splittelser indenfor denne. Vi troe, at der ved Dannelsen af et saadant Ministerium vilde kunne vindes en Deel i al Fald med Hensyn til de Stridspuncter paa Finantsloven, der hidtil have været den ydre Anledning til Striden og forhindret Vedtagelsen af en Finantslov. Man maa nemlig erindre, at disse Puncter ikke repræsentere et Princip; de ere kun Midler, hvorved man holder Striden gaaende for at naae sit Maal: at faae flere eller færre af Oppositionens Førere ind i Kongens Raad.

Men enten der nu kunde vindes Lidet eller Meget med Hensyn til de omstridte Puncter, saa maatte Forsøget med Dannelsen af et nyt Ministerium gjores paa Programmet: Befæstningslovens Gjennemførelse; dette maatte være conditio sine qua non; thi kun herved blev Forsvarssagen skudt frem i første Linie. Sporgsmaalet bliver da nu dette, om det vil være Hans Majestæt Kongen muligt at danne et Ministerium paa dette Program. Vi kunne ikke have nogen Mening herom, men mene, at det vilde have

en stor Betydning, om Forsøget blev gjort, selv om det mislykkedes. Vi ere overbeviste om, at det nuværende Ministerium føler saa varmt for Forsvarssagen, at det vilde hjælpe med til Forsøget, hvis der maatte vise sig nogen Mulighed for, at det kunde lykkes, saa at der blev Udsigt til, at Befæstningsloven kunde gjennemføres og Regjeringen fortsættes, uden at Kampen mod Folkethingsparlamentarismen blev opgiven. Man vil muligviis sige: Dannelsen af et nyt Ministerium vilde blive opfattet som en Opgivelse af denne Kamp. Ja, det er rimeligt nok, at det vilde blive fremstillet saaledes; men i Virkeligheden vilde det snart vise sig, at det ikke var saa. Vilde man fra den nye Regjerings Side, støttet til den tidligere Opposition, gjøre Forsøg paa at virkeliggjøre Folkethingsparlamentarismen, da vilde Kampen paany reise sig; Landsthinget vilde atter optage Kampen, og Hans Majestæt Kongen beholdt sin Frihed og Ret overfor et saadant Ministerium. Vi ere imidlertid overbeviste om, at Forsøget slet ikke vilde blive gjort. Man vil muligviis ogsaa indvende: selv om der blev dannet et Venstre-Ministerium paa Befæstningslovens Program, vilde det snart vise sig, at dettes Tilhængere vilde svigte det. Det er muligt, men vi troe det ikke. Og hvad var der tabt med Hensyn til Forsvarssagen, om det virkelig blev Tilfældet? Den blev ikke gjennemført; men det kan den utvivlsomt heller ikke blive under det nuværende Ministerium.

Man siger: Venstre kan umuligt danne et Ministerium paa Programmet: Befæstningslovens Gjennemførelse. Det har jo hidtil udtalt sig stærkt imod Hovedtanken i denne. Dette er vel saa; men man maa ikke glemme, at denne Opposition aldrig har været støttet af Grunde. Ikke af Overbeviisning, men blot af politisk Uvillie mod det nuværende Ministerium, har man opponeret mod Befæstningsloven som mod alt Andet, som Regjeringen har ført frem. Naaede man sit Maal: at faae sine Personligheder frem,

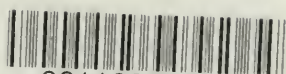
var sikkert hermed Oppositionen mod den forelagte Befæstningslov for største Delen falden bort; thi selv i Venstre ude i Folket, har Tanken om Nødvendigheden af Kjøbenhavns Befæstning fundet ikke liden Indgang. Men spørger man, hvorledes et saadant Ministerium, dannet paa Programmet: Befæstningslovens Gjennemførelse, skulde kunne forsvare, at det nu gik ind paa, hvad Venstre tidligere har bekjæmpet, da vilde dette sikkert ikke falde det vanskeligt. Var det ved Dannelsen stillet overfor Alternativet: Befæstningslovens Gjennemførelse eller nye provisoriske Love, vilde man let kunne sige: Folket frygter disse Love; for at undgaae dem gik vi ind paa Befæstningsloven; denne var Prisen, som maatte gives for at undgaae Ulykken: provisoriske Love; og Folket vilde acceptere denne Retfærdiggjørelse.

Og her ere vi ved et Punct, ud fra hvilket vi ville begrunde, hvorfor vi inderligt ønske, at Forsøget med Dannelsen af et nyt Ministerium kunde blive gjort. Kunde det lykkes, at man derved kunde gjennemføre Befæstningsloven og samtidigt forebygge Nødvendigheden af nye provisoriske Love, hvor uendelig Meget var da ikke vundet! Men selv om Forsøget mislykkedes, naar Mænd af den nuværende Opposition ikke kunde eller vilde træde ind i et Ministerium paa ovenanførte Program, saa vilde der, ogsaa ved at dette blev constateret, efter vor Formening være vundet ikke Lidet. Der kan ingen Tvivl være om, at Hans Majestæt Kongen kun tvungen af den haardeste Nødvendighed griber til at udstede nye provisoriske Love; thi, som ovenfor paaviist, ere slige Love ikke alene sørgelige, men ogsaa farlige i deres Følger. Hvis det er kommet Hans Majestæt Kongen for Øre, hvilken forfærdelig Bitterhed den provisoriske Finantslov har fremkaldt mod Kongen, Ministeriet og de Classer i Folket, som støtte dette, og med hvilken Ængstelse og Bekymring de,

som kjende Forholdene ude i Befolkningen paa Landet, imodesee Udstedelsen af nye provisoriske Love, da undre vi os ikke over Hans Majestæt Kongens Betænkelighed derved. — Selv om det nu maa indrømmes, at nye provisoriske Love kunne forsvares som nødvendige i Lighed med den een Gang udstedte, naar de samme tvingende Omstændigheder komme til at foreligge for nye provisoriske Love som for den gamle, saa er det dog unægteligt, at der vilde vindes et langt fastere Grundlag, en langt større Berettigelse i den almindelige Bevidsthed for slige Loves Udstedelse, hvis en Livssag som Forsvarssagen var skudt frem i Forgrunden, som den, der hovedsagelig kunde begrunde Nødvendigheden af provisoriske Love. Vel maa man nærmest tænke sig disse alene som provisoriske Finantslove, men gjennem Forsøget paa Dannelsen af et Ministerium med Befæstningsloven som Program vilde der være vundet en meget betydningsfuld Støtte for Udstedelsen af en provisorisk Finantslov, idet det da vilde staae klart for Folket, at det var en virkelig Livssag, det dreiede sig om, for hvilken der saaledes var gjort store Offre og Anstrængelser ogsaa fra Oven. Kunde og vilde Hans Majestæt Kongen bringe det Offer at gjøre dette Forsøg: at tage mod et Coalitions- eller et reent Venstre-Ministerium paa ovenanførte Program, og man fra Oppositionens Side ikke kunde eller vilde gaae ind herpaa, da havde Kongen saaledes ikke alene en fastere Grund at staae paa ved eventuel Udstedelse af en provisorisk Finantslov og ved Fortsættelse af Kampen under det nuværende Ministeriums Ledelse; men blev det bekjendt ude i Folket, at Kongen havde gjort Forsøget, at han havde villet tage selv et reent Venstreministerium, naar dette vilde paatage sig at gjennemføre Befæstningsloven og opgive Folkethingsparlamentarismen eller give efter med Hensyn til de tre Stridspuncter, men at Oppositionen ikke vilde gaae ind herpaa, da vilde vi kunne sige til Folket: Eders

politiske Førere vilde hverken fremme Forsvarssagen, Danmarks Livssag, ei heller give efter med Hensyn til Parlamentarismen; saa ere de og I selv Skyld i, at der fortsættes med provisoriske Love; Kongen, det nuværende Ministerium og Høire, som støtter dette, have ingen Skyld heri eller Ansvar herfor.

001109716032

